

2. 6. 2004

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nový evropský regulační rámec pro elektronické komunikace - část II.

Přístupová směrnice stanoví práva a povinnosti pro operátory a podnikatelské subjekty, které usilují o propojení a/nebo přístup k sítím nebo přiřazeným zařízením. Stanoví úkoly pro národní regulační úřady, pokud jde o přístup a propojení, a stanoví postupy, které zajistí, aby povinnosti uložené národními regulačními úřady byly přezkoumávány a popřípadě zrušeny, jakmile je žádoucích cílů dosaženo. Termín „přístup“ ve smyslu této směrnice neznamena přístup pro koncové uživatele.

2.3. Rámcová směrnice

Rámcová směrnice klade základy nového regulačního rámce a obsahuje definici základních pojmů. Dále stanoví úkoly národních regulačních úřadů a zavádí soubor postupů s cílem zajistit harmonizované uplatňování předpisového rámce v celém Společenství.

Článek 2 Směrnice obsahuje definice zejména těchto základních pojmů:

- síť elektronických komunikací
- služba elektronických komunikací
- veřejná komunikační síť
- přiřazené zařízení
- národní regulační úřad
- univerzální služba
- zajišťování sítě elektronických komunikací
- koncový uživatel

Rámcová směrnice definuje „síť elektronických komunikací“ jako přenosové systémy, a v případě potřeby i spojovací nebo směrovací zařízení a jiné prostředky, které umožňují přenos signálů po vedení, rádiem, optickými nebo jinými elektromagnetickými prostředky, včetně družicových sítí,

pevných (s komutačními okruhy nebo paketů, včetně Internetu) a mobilních zemských sítí, sítí pro rozvod elektrické energie v rozsahu, v jakém jsou používány pro přenos signálů, sítí pro rozhlasové a televizní vysílání a sítí kabelové televize, bez ohledu na typ přenášené informace.

Velká část úpravy je věnována národním regulačním orgánům / úřadům (NRO nebo NRÚ), tedy i našemu ČTÚ. NRO musí být nezávislé (oddělit podnikatelské od správních funkcí), zajištěné finančně i odborně. V souvislosti s nezávislostí se také mluví o technologicky neutrální regulaci (tj. takové, která neukládá ani nezvýhodňuje použití konkrétního druhu technologie). Přísnější regulaci budou podrobeny podnikatelské subjekty s tzv. významnou tržní silou („Significant Market Power“).

Články 14 až 16 se týkají účinné konkurence na relevantních trzích a stanovení (zachování, změny nebo zrušení) povinností pro podnikatelské subjekty s významnou tržní silou.

Pro zřizování telekomunikačních sítí je velmi významný článek 11 této směrnice (omezení vlastnických práv třetích osob), který zdůrazňuje nezbytnost rychlého zřizování telekomunikačních sítí a předznamenává veřejný zájem na tomto zřizování. Reguluje práva a povinnosti podnikatelského subjektu při žádosti o udělení práv instalovat zařízení na veřejném nebo soukromém majetku, přes něj nebo pod ním. Členské státy jsou povinny v souladu s tímto článkem zajistit, aby existovaly efektivní postupy, které umožní podnikatelským subjektům odvolat se proti rozhodnutím, která se týkají udělení práv na instalaci zařízení, k subjektu, který je nezávislý na zúčastněných stranách.

2.4. Přístupová směrnice

Přístupová směrnice stanoví práva a povinnosti pro operátory a podnikatelské subjekty, které usilují o propojení a/nebo přístup k sítím nebo přiřazeným zařízením. Stanoví úkoly pro národní regulační úřady, pokud jde o přístup a propojení, a stanoví postupy, které zajistí, aby povinnosti uložené národními regulačními úřady byly přezkoumávány a popřípadě zrušeny, jakmile je žádoucích cílů dosaženo. Termín „přístup“ ve smyslu této směrnice neznamená přístup pro koncové uživatele. Přístupem se rozumí zpřístupnění zařízení a/nebo služeb jinému podnikatelskému subjektu na základě podmínek stanovených výlučně nebo nevýlučně za účelem poskytování služeb elektronických komunikací.

Článek 2 Směrnice je opět článkem definičním a definuje tyto pojmy: přístup, propojení, operátor, služba televize širokého formátu a účastnické vedení. Článek 4 Směrnice potom stanoví práva a povinnosti podnikatelských subjektů. Pravomoci a odpovědnost národních regulačních úřadů ve vztahu k přístupu a propojení upravuje článek 5 Směrnice. Směrnice v neposlední řadě stanoví i regulační oprávnění vůči podnikům s významnou tržní silou (čl. 8) a i řadu jiných regulačních oprávnění, které mohou NRÚ aplikovat na všechny subjekty na trhu.

2.5. Autorizační směrnice

Tato směrnice má zjednodušit a harmonizovat schvalovací proceduru a podmínky pro všechny elektronické komunikační služby a sítě.[1] Jejich užívání bude na základě generálního povolení (čl. 3 Směrnice). Individuální oprávnění bude vydáváno pouze k užívání vysílacích kmitočtů a čísel (čl. 5 Směrnice). Směrnice dále omezuje počet podmínek, které mohou být uvaleny na poskytovatele služeb a má zavést průhledný mechanismus kontroly vyměřovaných a vybíraných administrativních výloh a poplatků.[2]

2.6. Směrnice o univerzální službě

Nový regulační rámec upravuje nově i tzv. univerzální službu. Směrnice (směrnice o univerzální službě) zakládá práva koncových uživatelů a odpovídající povinnosti podnikatelských subjektů zajišťujících veřejně přístupné sítě a poskytujících služby elektronických komunikací. S ohledem na to, vymezuje tato směrnice minimální soubor služeb specifikované kvality (univerzální službu), ke kterému musí mít přístup všichni koncoví uživatelé, za dostupnou cenu s ohledem na specifické národní podmínky bez narušování hospodářské soutěže. Směrnice také stanoví povinnosti týkající se poskytování určitých povinných služeb, jako je poskytování pronajatých okruhů na trhu koncových uživatelů.

2.7. Směrnice o ochraně osobních údajů

Pátá směrnice v pořadí o ochraně dat a soukromí má za cíl harmonizovat ustanovení členských států, která zajišťují ochranu základních práv a svobod, zejména právo na soukromí s ohledem na zpracování osobních údajů v telekomunikačním sektoru (resp. sektoru elektronických komunikací), a svobodný pohyb údajů, elektronických telekomunikačních zařízení a služeb v rámci Společenství. Ustanovení této směrnice upřesňují a doplňují starší směrnici 95/46/ES pro potřeby nových technologií.

Poskytovatelé služeb dle této směrnice by měli přijmout odpovídající opatření, aby zajistili bezpečnost svých služeb, v případě nutnosti i ve spojení s poskytovatelem sítě, a informovali účastníky o jakémkoliv zvláštním riziku porušení bezpečnosti sítě. Toto riziko se zejména může týkat elektronických telekomunikačních služeb v otevřené síti, jako je např. internet nebo analogové mobilní telefonické služby. Pro účastníky a uživatele těchto služeb je zvláště důležité, aby je poskytovatel plně informoval o existujícím riziku porušení bezpečnosti, jejichž odstranění je mimo možnosti provozovatele služby. Provozovatelé služeb, kteří nabízejí veřejné elektronické telekomunikační služby prostřednictvím internetu, by měli své uživatele a účastníky informovat o opatřeních, která mohou přijmout, aby zajistili bezpečnost, např. používání speciálního softwaru nebo šifrovací techniky. Požadavek informovat účastníky o určitém bezpečnostním riziku nezabývá poskytovatele povinností přijmout na své vlastní náklady přiměřená a okamžitá opatření k odstranění nového nepředvídatelného bezpečnostního rizika a obnovit normální bezpečnostní úroveň služby. Je nutno poskytovat uživateli informace o možném bezpečnostním riziku zdarma, s výjimkou nominálních nákladů, které by mohl uživatel nést při přijímání nebo shromažďování informací, jako např. při nahrávání elektronické pošty. Bezpečnost se hodnotí ve smyslu článku 17 směrnice 95/46/ES

2.8. Soutěžní směrnice

Poslední z reformního balíku směrnic se týká hospodářské soutěže na trhu s elektronickými komunikacemi a zakazuje zejména zřizování jakýchkoliv podniků s výhradními právy, které by členský stát poskytoval jednotlivým subjektům.

Členské státy musejí zejména odstranit (pokud tak již neučinily) výhradní a zvláštní práva na využívání všech elektronických komunikačních sítí, tedy ne jenom práva na využívání sítí pro poskytování elektronických komunikačních služeb, a měly by zajistit, aby podniky byly oprávněny poskytovat tyto služby, aniž by byla dotčena ustanovení v tomto článku již zmíněných směrnic (2002/19/ES, 2002/20/ES, 2002/21/ES a 2002/22/ES). Definice elektronických komunikačních sítí má také znamenat, že členským státům není povoleno omezovat právo provozovatele zřizovat, rozšiřovat a/nebo poskytovat kabelovou síť, kvůli tomu, že takováto síť se dá také používat pro přenos rádiových a televizních programů.

Podle zásady proporcionality by členské státy již dále neměly určovat poskytování elektronických komunikačních služeb a zřizování a provozování elektronických komunikačních sítí podle jednorázového licenčního režimu, ale měly by to provádět na základě obecného povolovacího režimu.

Tato směrnice má také objasnit zásadu vyplývající ze směrnice Komise 96/2/ES ze dne 16. ledna 1996, kterou se mění směrnice 90/388/EHS s ohledem na mobilní a osobní komunikaci^[3], stanovením, že by členské státy neměly poskytovat výhradní nebo zvláštní práva na používání vysokofrekvenčních kmitočtů a že práva na používání těchto kmitočtů by měla být přidělována podle objektivních, nediskriminačních a transparentních postupů.

Členské státy jsou dále povinny zajistit, aby všechna výhradní a/nebo zvláštní práva ohledně zřizování a poskytování služeb telefonního seznamu na jejich územích, včetně vydávání seznamů a služeb dotazů telefonního seznamu, byla zrušena.

Mgr. Bohumír Štědroň, právník Praha

[1] Fučík, J.; Regulace elektronických médií a digitálního vysílání. in: Právní rádce 2/2003, měsíčník HN

[2] Vaníček, Z.; Návrh směrnice EP a Rady o autorizacích elektronických komunikačních sítí a služeb. in: Právní zpravodaj 6/2001,

[3] Úř. věst. č. L 20, 26. 1. 1996, s. 59.

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních - hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)